INTERVIU

Prof. PATRICIA IOJA

„Încerc mereu să fiu prezentă,
atunci când elevii mei
au nevoie de mine!”

1. Ce v-a determinat să vă alegeţi meseria de profesor?

Să fiu sinceră, nu am vrut să fiu profesor... cel puţin nu mă imaginam în această ipostază şi nu am avut niciun vis legat de această meserie/profesie, dar ştii cum e cu socoteala de acasă care nu se potriveşte niciodată cu cea din târg. Pot spune că sunt profesor datorită mamei mele, cred că a fost visul ei să devină profesor de limba română (a fost farmacistă în schimb) şi a luat atitudine, undeva prin clasa a XII-a, după ce vreo doi ani i-am mâncat nervii cu planurile mele de viitor. În clasa a X-a, voiam să fiu jurnalist, mă vedeam prin diverse zone de conflict ale lumii, făcând reportaje senzaţie, apoi în clasa a XI-a voiam să fiu avocet, mi-a povestit mie cineva că “aştia fac bani”, dar am descoperit, că banii îi făceau cei care aveau nume grele în domeniul respectiv, plus că trebuia să faci compromisuri, să renunţi la principii, ori eu nu sunt genul acesta... “Ein Mann...ein Wort”, nu? Buuun...am ajuns în clasa a XII-a, şi ce mi-a trăznit mie prin cap? Să nu fac nimic, să nu mai urmez nicio formă de învăţământ, să fac bani, să merg să muncesc şi să fiu independentă... Atunci, mama, Dumnezeu să o ierte, a sărit “copile, revino cu picioarele pe pământ!”. Parcă o văd şi acuma, cum se agita ea, MAMA, şi îmi prezenta 1.000 de motive pentru care trebuia să aleg cartea! DA, CARTEA! Şi am ales cartea şi nu regret, pentru că am o meserie atât de frumoasă şi antrenantă şi deloc plictisitoare (în facultate am cochetat cu ideea de a fi ofiter, am si dat o serie de teste, dar am renuntat, nu voiam să mă mut la Bucureşti)! Şi acum ca să îţi răspund concret... MAMA m-a determinat să aleg această meserie şi pentru asta am să îi mulţumesc mereu şi sper, că, de acolo de sus, e mândră de mine!

2. Puteţi să ne spuneţi care a fost cea mai placută experienţă pe care aţi trăit-o in liceu?

Grea întrebare şi extrem de complexă, pentru că am făcut liceul în anii ‘90 (1994-1998). Ce vremuri, ce trăiri, ce senzaţii şi ce amintiri! Dumnezeule, ce frumos a fost!!! Pot spune, că am avut o adolescenţă perfectă, cu de toate! A fost perioada când am descoperit prieteniile pe viaţă, discoteca, banii şi implicit munca... A fost o adolescenţă în care am râs mult şi am trăit multe experienţe pozitive şi negative! Cea mai placută experienţă? Hmmm... cred că toată perioada adolescenţei a fost cea mai placută experienţă ! Ştiu ştiu....răspuns evaziv... dar aşa fost! A fost interesantă prima tabăra la mare cu prietenii, la Năvodari, aveam cred 15-16 ani, ba nu! 17! Am avut 17 ani, pentru că imi aduc aminte că a fost anul în care a murit Lady Di... Năvodari... 1997... condiţii “extreme” de cazare, mâncare “gustoasă”, supraveghetori drastici, dar a fost superb! Eram cu prietenii şi ne distram, făceam farse (cea mai faină a fost, când unul din băieţi a dormit buştean şi i-am dat cu spumă de ras pe gambe... rezultatul a fost o tură sănătoasă de alergatură şi urlete şi promisiuni inimoase ale băiatului respective, săracul cum arăta, pui pileg). A mai fost si experienţa trăită la sat, când munceam, cu bunica, la lubeniţe şi câştigam bani. Să ştii că nu mă pot decide clar… pentru că toată adolescenţa mea, toţi anii de liceu au fost frumoşi şi plăcuţi!

3. Cum vă descrieţi dumneavoastră ca profesor?

Interesantă întrebare şi grea în acelaşi timp! Cred că elevii mei mă pot descrie în extrem de multe feluri, pozitive şi negative... dar eu cred că sunt un profesor bun! DA! Sunt un profesor bun şi dedicat! Îmi place mult meseria mea şi o fac cu drag şi interes. Îmi place să văd cum elevii ştiu să scrie şi să citească în limba germană sau în limba engleză şi datorită mie, deşi uneori sunt sigură că nu au gânduri tocmai pozitive la adresa mea. Ştii de ce cred că sunt un profesor bun? Pentru că, de aproximativ 17 ani sunt salutată pe stradă cu drag, primesc urări cu diverse ocazii, mă recomandă, cu unii am rămas în

relaţii apropiate de amiciţie! Uneori nu îi mai reţin, când îi văd, dar le reţin fizionomia, ştiu că mi-au fost elevi şi mai ştiu că sunt un profesor bun cand văd că ei, elevii mei, mă implică şi în vieţile lor. Am fost chemată de elevii mei la evenimente fericite din viaţa lor (nunţi, botezuri, absolviri) şi ei, la rândul lor, mi-au fost alături în momentele fericite şi mai puţin fericite din viaţa mea! Sunt un profesor atent şi implicat, să ştii, că meseria de profesor nu înseamnă doar predare-învăţare, înseamnă mult mai mult de atât! Înseamnă să fii dascăl, educator, mentor, ajutor, sprijin... Elevii caută uneori sprijinul şi implicarea, pe care nu le primesc acasă. Atunci noi, profesorii, suntem "pe baricade" şi îi ajutăm şi îi motivăm... E atât de fain să vezi că X reuşeşte şi datorită ţie Y! Ha ha ha, îmi zicea acum mulţi ani un fost domn director "Hitler blond"... clar am părţi pozitive şi negative!

4. De ce aţi ales să deveniţi profesor de două limbi straine, ce v-a atras la aceste două limbi germana şi engleza?

Aici, tot mama a avut o contribuţie majoră, pentru că eu voiam să studiez limba romană, ca materie principală şi limba germană ca materie secundară, dar fiind absolventă de Lenau, mi-ar fi fost extrem de greu să reuşesc admiterea la UVT la secţia de limba romană principal, atunci am zis că merg pe engleză-germană (voiam un "easy way"). Evident, mama mi-a deschis ochii şi m-a sfătuit, extrem de bine aş zice, să merg pe germană-engleză (avea şi logică să studiez germana ca materie principală). Aşa am ajuns să studiez la Universitatea de Vest din Timişoara, la Facultatea de Litere, Secţia Limba-Germană/Limba Engleză. Asta se întâmpla în 1998, când am dat admiterea şi mă pot mândri cu isprava mea, pentru că am reuşit o admitere bună, am intrat la "facultă" cu 9,58... ceea ce însemna mult şi eram tare mândră, mai ales că era şi concurenţă (6-7 canditaţi pe un loc). Limba germană mi se pare extrem de uşoară din punct de vedere grammatical, este mult mai uşoară si mult mai logică decât limba engleză (vă tot "cânt" şi vouă la clasă chestia asta). Am învăţat limba germană mai mult singură, pentru că pe vremea lui Ceauşescu nu erau la modă meditaţiile şi nici părinţii nu îşi doreau chestia asta. Nu mi-a fost uşor, pentru că sunt romancă şi nu am avut tangenţe majore cu această limbă înainte de a începe scoala, dar am reuşit şi sunt tare mandră de mine! Engleza am învăţat-o din 2 motive principale: frica de teacher şi Michael Jackson (pe la 12 ani am descoperit, că îmi place King of Pop şi eram iritată, că nu ştiam despre ce cântă şi cu dicţionarul într-o mână şi revista Popcorn în alta, am început să învăţ cuvinte şi expresii şi am reuşit), iar frica de teacher... eh asta este o altă poveste, despre care o să povestim data viitoare... probabil că nu va citi aceste rânduri, dar eu îi multumesc totuşi!

5. Credeţi că elevii dumneavoastră sunt atraşi mai mult de limba germană sau de limba engleză!

Elevii mei au multe interese şi, cu siguranţă, în momentul de faţă limba germană nu reprezintă neaparat unul dintre ele.... În mod evident sunt mai atraşi de limba engleză, pentru că este mai accesibilă şi mai permisivă decât limba germană. În timp, ei îşi dau seama, mai ales cei care doresc să îşi construiască un viitor peste hotare, că limba germană este necesară şi benefică şi încep să arate interes pentru aceasta (unii din liceu, alţii după terminarea studiilor). Ideea este, că este benefic să ştii cât mai multe limbi străine pentru a reuşi o promovare uşoară în carieră! În Timişoara majoritatea multinaţionalelor sunt germane (sper să şi rămână aşa în contextul actual al epidemiei cu Covid-19) şi, în mod evident atunci când aplici pentru un loc de muncă, dă altfel în CV-ul tău, faptul că ştii limba germană, pe lângă limba engleză. Eu încerc să îmi fac elevii să fie interesaţi de limba germane, încerc să captez atenţia prin diverse proiecte, bazate pe cultură generală şi multe alte proiecte şi lucruri interesante şi cred că reuşesc uneori să îi "prind" (daca reuşesc să prind 10-15 elevi din 30 mă declar fericită).

6. Ce părere aveţi despre elevii din ziua de azi? Credeţi că există multe diferenţe între elevii din ziua de azi şi cei de pe vremea când eraţi dumneavoastră elevă?

Oh da!!! Categoric! Evident există multe diferenţe, dar şi destule asemănări. Elevii din ziua de azi sunt extrem de răsfăţaţi şi mulţi au impresia, că li se cuvine tot... Nu e chiar aşa, pentru că în viaţă, mereu trebuie să munceşti, dacă îţi doreşti să ajungi acolo sus! Elevii de azi sunt mai relaxaţi decât eram noi, aş zice că e un lucru benefic pentru psihicul lor şi pentru sănătatea lor mentală, dar această stare de relax uneori este dusă la extrem! NOT GOOD! Diferenţele vin odată cu evoluţia noastră şi cu trecerea timpului,noi, clar nu aveam atătea mijloace de informare şi ajutor atunci în anii '90... Pot spune totuşi, că mă consider norocoasă, că am fost elevă şi în comunism şi în democraţie. Nu am apucat multă vreme să fiu elevă în comunism, dar am fost şoim al patriei şi pionier şi mă simţeam mândră de mine, eram şi eu, un pic de lume, cineva! Şcoala în comunism era dură şi restrictivă şi, multă vreme s-a mers pe

această direcție şi după ‘89... Țin minte, că aveam o doamnă profesoară în liceu, pe care nu ştiam dacă să o salutăm sau nu, atunci când o întâlneam pe holurile liceului, pentru că dacă o salutam, o deranjam din treburile şi gândurile ei şi, clar aveam “surprize” la oră, iar dacă nu o salutam, în mod clar ajungeam “eroii” cancelariei şi ai Comisiei de disciplină din şcoală. Eu fugeam de această situaţie; uneori e bine să fii neutru... ca Elveţia. Elevii de azi se bazează mult pe altceva decât propriile forţe, evident, şi sistemul de multe ori favorizează acest lucru... Noi eram axaţi să reușim, să ne facem părinţii mândri, că am ajuns acolo sus şi că suntem cineva. Concuram unul cu altul care ajunge mai sus şi mai mare! Am muncit mult să ajung, unde sunt azi şi mă mândresc tare cu asta, pentru că am reuşit cu forţe proprii! Azi lucrurile sunt mult mai uşoare, legislaţia e mai uşoară şi “pro” elevi...nu ştiu dacă este un lucru bun, pentru că se interpretează altfel şi rezultatele se văd în multe cazuri. Noi eram 30-33 în clasă... din fosta mea clasă din toţi cei 30 şi de elevi, cred că 2 nu au urmat o facultate la stat (nu era moda atunci cu privatul... nu era o mândrie să studiezi la privat). Azi, banii primează şi cred că şi acest lucru strică dorinţa elevului de a face o şcoală emerită. Din păcate şi modelele pe care le urmează indică uneori, că e uşor să ai bani fără şcoală... Totuşi, elevii noştri, din Aslan sunt elevi buni! Majoritatea merg pe ideea de Medicină şi Poli. Să nu uităm, totuşi, că suntem în top 4 licee din Timişoara, un lucru fabulos (ar fi frumos să fim în top 3)! Elevii noştri, majoritatea lor cel putin, ştiu exact ce vor şi în mod pozitiv reuşesc şi noi ne mândrim cu acest lucru. La final, aş zice, că diferenţele le creăm şi noi individual, prin propriile noastre dorinţe şi vise!

7. Ce părere aveţi despre relaţia elev-profesor din ziua de azi?

Întrebarea asta e un fel de “Adevăr sau Provocare”... Aş zice, că este relaţia, care reflectă exact perioada în care trăim. Trăim o perioadă permisivă si relaxată, o perioadă în care respectul lipseşte, uneori la fel de mult ca valorile personale. Pe vremea mea, mulţi vor zice “Frau, iarăşi ne spuneţi aşa…”. Dar, da, pe vremea mea exista acea linie între dascăl şi elev, pe care noi, elevii, nu o depăşeam sub nicio formă! Şi era tare bine aşa! Eu, personal mă implic mult la orele mele, în procesul de învăţământ şi sunt de părere, că nu e suficient să predau, trebuie să şi educ şi să îndrum! Încerc mereu să fiu prezentă, atunci când elevii mei au nevoie de mine pentru diverse probleme... uneori reuşesc pozitiv, alteori negative, dar din fiecare întamplare încerc să învăţ câte ceva! Aş zice că relaţia elev-profesor, în cazul meu, cel puţin, este una bună şi modernistă, adaptată vremurilor prezente.

8. Care a fost experienţa memorabilă din cariera dumneavoastră care v-a făcut să vă simţiţi mandră că sunteţi profesor?

Am avut multe experienţe memorabile în cei aproximativ 17 ani de carieră. Prin 2008-2009, am activat ca profesor la Grup Şcolar de Poştă şi Telecomunicaţii din Timişoara şi am reuşit o perfiormanţă memorabilă la clasa a XII-a împreună cu un elev, care s-a calificat la faza naţională a Olimpiadei de Limba Germană Modernă. A fost o experienţă unică şi frumoasă. O altă experienţă minunată am trăit-o în acest an şcolar, în primul semestru, alături de elevii claselor a XII-a C şi D, împreună cu care am demarat un proiect personal, de suflet, am dat startul unei noi tradiţii la Aslan “Moş Crăciun există”. Am fost la Spitalul de Copii ,,Louis Ţurcanu” din Timişoara şi am adus zâmbete pe buzele copilaşilor internaţi în perioada sarbătorilor de iarna. Elevii au fost extrem de implicaţi şi au făcut cadouri frumoase copilaşilor internaţi, l-am avut şi pe Moş Crăciun alături. Tot la ,,Aslan” am inaugurat alte două tradiţii frumoase, pe care sper să le promovez anual... Toţi cunoaştem deja celebrul “Oktoberfest la Aslan”, alături de elevii claselor a X-a şi “Martinsfest la Aslan”, alături de elevii claselor a XI-a. Aceste proiecte mă fac să fiu extrem de mândră de elevii mei, atât pentru implicarea lor, cât şi pentru reuşita lor şi le mulţumesc tare pentru ceea ce fac! Am experienţe frumoase şi antrenante şi alături de clasa mea, clasa a X-a C. Anul trecut a fost frumos în “Săptămana Altfel”, când am petrecut momente frumoase şi antrenante în zilele cu sport, plimbări, film şi multe altele. Aş zice că întreaga mea carieră de dascăl este o experienţă unică şi memorabilă pentru că imi place mult ceea ce fac şi vin cu drag şi seninătate la scoală. Aș zice că încă îmi păstrez “zen-ul”!

9. Puteţi să ne povestiţi o amintire din viaţa dumneavoastră care v-a ambiţionat să deveniţi profesorul de azi?

Cum spuneam la prima întrebare, nu mi-am imaginat această carieră, dar pot spune că, la rândul meu, am avut profesori, care m-au ambiţionat sau, mai bine zis, m-au impulsionat să devin profesor. Unul dintre profesorii, care mi-au influenţat cariera este regretata doamnă profesor de limba şi literatura română Luminiţa Nicola, alături de care am învăţat limba romană în liceu şi datorită căreia, pot spune, că am şi o cultură generală vastă (era obligatoriu să citim romanele din bibliografia sugerată/impusă şi dânsa avea o tehnică aparte de a ne “mirosi” pe cei care nu citeam...a fost un prim

trimestru plin de note de 2 în clasa a IX-a, apoi ne-am învăţat lecţia şi am citit...şi am citit mult, atăt literatura romană cât şi universală şi tare bine îmi prinde şi in ziua de azi). Orele de limba romană erau antrenante şi pline de glume, dar şi seriozitate; aş putea spune, că unele "tehnici/metode" le regăsesc şi la mine... Mă ambiţionează enorm să îi învăţ pe elevii mei, să ştiu că au rămas cu multe de la mine... germană, engleză şi lucruri utile pentru viitorul lor. O întâmplare amuzantă si mulţumitoare am avut recent, alături de o elevă din clasa a IX a, în ultimele săptămâni am avut studenţi în practică şi, evident, o studentă a trebuit să îşi ţină o lecţie la clasa a IX a. După acea lecţie, o elevă a venit la mine şi mi-a zis foarte senină şi din suflet "Frau, să ştiţi că acum vă apreciez mai mult şi imi place mai mult cu dumneavoastră".

10. Ce sfaturi le-aţi da elevilor dumneavoastră?

În contextul actual al pandemiei cu Covid-19 le dau un sfat, pe care sper să îl urmeze. **#STAŢIACASĂ** şi protejaţi-vă şi aveţi grijă maximă de voi!! Din păcate traversăm o perioadă urâtă, care, probabil se va întinde pe mai multe săptămâni/luni şi din care este imperativ să ieşim sănătoşi, atât fizic cât şi psihic! Apropo de această perioadă urâtă, vreau să vă spun, că, alături de clasa mea, am încercat să impulsionam oamenii să conştientizeze, că e mai bine să stăm acasă şi să nu circulăm liberi pe unde vrem. Copiii mei au făcut afişe propri, pe care le-au lipit pe uşa casei lor, pe geamul camerei lor, astfel ca şi alţii să vadă mesajul "**Daca eu pot sta în casă, poţi şi tu să stai în casă**" şi evident să îl urmeze. Îi sfătuiesc pe elevii mei să îşi urmeze visul mereu, pentru că visele devin realitate doar atunci când credem în ele, atunci când luptăm pentru ele. Îmi sfătuiesc elevii să rămană frumoşi, sănătoşi şi buni. Să ne revedem cu bine!

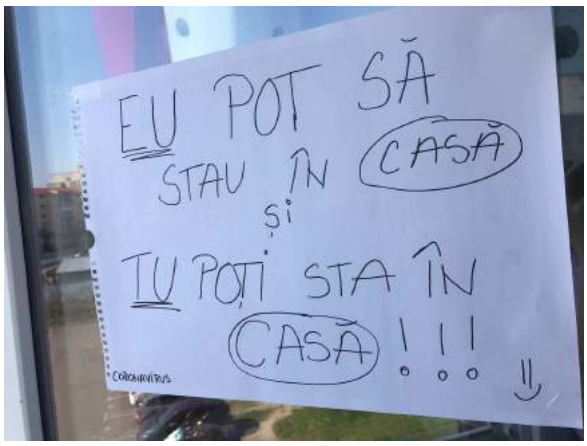

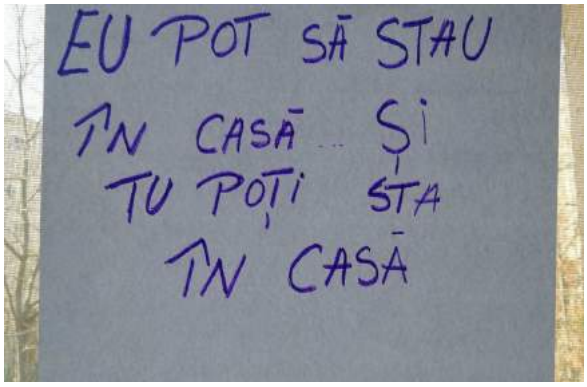

Interviu realizat în perioada 16-22 martie 2020

Au consemnat

Claudia Stoica,
clasa a X-a B

Mara Papuc,
clasa a X-a B

„NOTA ZERO LA PURTARE”

Prof. CRISTINA MANDAE

Motto:

,,Cred în seriozitate.

Cred că școala nu e un maidan de golănisme. Cred că de aici vor pleca oameni care vor reconstrui ceea ce s-a năruit ieri...Cred în prietenie!”

(Personajul Ștefan Vardia)

Cu 8 ani în urmă, cu ocazia unui concert susținut de Trupa ,,URIAH HEEP”, în Piața Unirii, pe o terasă și la ,,un pahar de vorbă”, am avut privilegiul să o cunosc pe doamna Mihaela Lichiardopol - regizor la Teatrul Național ,,Mihai Eminescu” Timișoara. O persoană distinsă și interesantă care mi-a vorbit despre interesul elevilor ei pentru teatru, domnia-sa fiind atunci și profesor de artă teatrală la Liceul de Artă ,,Ion Vidu” Timișoara.

Acesta a fost pentru mine ,,punctul zero”, momentul declanșator al intenției de a înființa o trupă de teatru și la Colegiul Național ,,Ana Aslan” Timișoara.

Întâlnirea mea cu teatrul se petrecuse cu foarte mulți ani în urmă, în copilărie, când ascultam fascinată ,,Teatru Radiofonic”. Zecile, poate sutele de piese, cu marii noștri actori, au reprezentat atunci, într-o lume de ,,tovarăși”, ideologizată și anostă, ,,gura de oxigen” de care aveam nevoie!

Revenind la întâlnirea cu doamna Mihaela Lichiardopol, i-am împărtășit dorința mea de a înființa o trupă de teatru și am rugat-o să îmi recomande o piesă de debut. Mi-a răspuns ,,dintr-o răsuflare":,,Nota zero la purtare"!

Titlul era provocator și incitant, iar textul – necunoscut pentru un începător în ale artei dramatice.

În aceeași seară am ,,devorat" piesa (tot la ,,Teatru Radiofonic") și aveam să mă gândesc luni de zile, ani de zile la momentul când o voi pune în scenă!

Trupa ,,ASLĂNEȘTII" s-a înființat în anul 2013, dar, din păcate, proiectul ,,Nota zero la purtare" nu a avut sorți de izbândă. Nu am găsit temperamentul și persoana potrivită pentru ,,profesorul Vucea"! Au fost mulți copii talentați în trupă de-a lungul anilor, dar pe niciunul dintre ei nu îi vedeam în postura lui Vucea! Un personaj autoritar, înflăcărat, furtunos, năvalnic și vulcanic care ,,clocotea" și care ,,electriza" audiența prin ținuta și vocea lui!

Și, a venit, după 7 ani de căutări, marea surpriză! ANDREI EBERLING, din clasa a XI-a B! Un rol magistral, studiat în detalii și în nuanțe, jucat cu un talent nebănuit! Un ,,cap de afiș" de excepție, care a stârnit râsete și reacții pe măsură!

CRISTIAN COSMI (clasa a XI-a B) a uimit publicul prin dezinvoltura și naturalețea cu care l-a jucat pe ,,TARZAN", un sportiv forțos și cinstit care arbitrează ,,meciul învățăturii".

FABIAN BLAS (clasa a XI-a B) a mai avut o mică apariție în piesa ,,Istoria comunismului povestită pentru bolnavii mintal" de Matei Vișniec, dar, de această dată, și-a învins timiditatea și și-a făcut rolul cu o nonșalanță și o degajare de necrezut!

VLAD GROSU (clasa a XI-a B) a trecut într-un alt registru dramatic. De la rolurile romantice elegante și rafinate (din spectacolele ,,Marcel et Marcel. Rochii și mantouri" de Alexandru Kirițescu și ,,Insula" de Mihail Sebastian), a abordat rolul unui personaj negativ - ipocrit, disprețuitor, arogant, impertinent uneori - Mișu Felecan - și a reușit să stârnească interesul și aprecierea auditoriului.

CLAUDIA STOICA (clasa a X-a B) a dovedit că experiența începe să-și spună cuvântul. Rolul de profesoară de geografie, blândă și pasionată de meserie, s-a suprapus perfect temperamentului ei cald și deschis spre ceilalți.

ROXANA ILONCA (clasa a X-a B) a realizat o nouă demonstrație de talent autentic. De această dată, joacă rolul unei eleve serioase, silitoare și cuminți, dar, s-au simțit, din toată prestația ei, resursele artistice de care dispune: mimica foarte expresivă, gesturile teatrale și jucăușe conforme cu atmosfera piesei.

O mare revelație a spectacolului și un debut de apreciat:

DARIUS LICIU (clasa a X-a D), prototipul elevului – model, serios, un Ștefan Vardia pozitiv 100%, educat, manierat, cu o ținută impecabilă!

Un rol mic, dar foarte valoros în economia spectacolului – Daniel, jucat tot de un debutant ALEXANDRU CRĂCIUN (clasa a X-a D), care interpretează surprinzător pentru un început de carieră artistică, un personaj modest, umil, spășit și corect, care se va metamorfoza într-un adevărat ,,vulcan", la final. Totul, foarte verosimil!

DENIS HORTEA (clasa a IX-a C) a smuls publicului râsete și interes prin apariția sa, un ,,BARBAROSSA" simpatic care întârzie mereu la ore, care are umor și prezență de spirit, care adoarme la ore de plictiseală dar care visează îndrăzneț spre viitorul lui.

Cele două roluri de ,,Narator" au contribuit, prin seriozitate și sobrietate la mai buna înțelegere a firului epic: ANGELICA COSTEAN (clasa a X-a B) și GIULIA STOIAN (clasa a IX-a A).

O persoană drăgălașă și luminoasă care, sper, va face roluri din ce în ce mai mari în viitor. NAOMI DANCIU (clasa a IX-a D), în rolul DANEI în piesa noastră. Alături de ea, personajul SIMONA, interpretat de DENISA POPAZU (clasa a IX-a C), o prezență agreabilă și degajată!

Să nu uităm de ,,personajul colectiv", bine reprezentat de MARA PAPUC (clasa a X-a B), TANIA GABOR (clasa a IX-a D) și GEORGIANA GABOR (clasa a IX-a A).

Povestea e simplă, școlărească, actuală, veselă și exuberantă. Profesori și elevi, succese și înfrângeri, iubiri ascunse, prietenii adevărate și interesate, mici impertinențe, toate prezentate cu o candoare și cu o exaltare specifice vârstei adolescentine.

Un spectacol elaborat, închegat, la care am muncit cu toții timp de o lună de zile, într-o ambianță deschisă, cu o solidaritate, înțelegere și încredere reciprocă, cu o bucurie aparte: aceea de a fi împreună!

Îmi dau seama, tot mai clar, că o trupă de teatru rezistă nu doar prin coeziunea formată în timp, având ca punct comun pasiunea, ci și prin relația de prietenie care se stabilește între membrii ei. O apropiere specială între oamenii inteligenți, comunicativi, expansivi, receptivi la tot ce este în jurul lor, care așteaptă cu mare nerăbdare să se întâlnească la repetiții, să râdă cu poftă și să uite de grijile zilnice. Râsul ne-a contaminat pe toți, iar buna-dispoziție a fost cheia succesului!

P.S.:

După reprezentația din 6 martie 2020 din cadrul Serbării Zilei de 8 Martie, am primit din partea ,,ASLĂNEȘTIILOR" cea mai frumoasă epistolă!

Am realizat brusc faptul că, poate, uneori, cuvintele nu mai sunt atât de importante pentru a da glas unei stări de spirit. Poate că e mai relevant să-ți expui doar emoțiile și trăirile puternice, să-ți spui sufletul pe masă, la vedere, și să înțelegi că cei din jurul tău înțeleg efortul, pasiunea, iubirea, încrederea și prietenia pe care ai fost în stare să le oferi!

JURNAL DE BORD (III)

ANDREEA SDIRA-MEZIN

,,Eram în vârful lumii...”

După o seară minunată, petrecută cu familia la focul șemineului, am pornit la drum. Emoții mari, 14 ore de mers pe un drum destul de anost. Toate bune, din jumătate în jumătate de oră, mă uitam în oglindă, oare mai avem rulota în spate? Mă întrebam dacă o iau razna.

Pe o ploaie torențială și o ceață de o tăiai cu cuțitul, în plin amurg, aud un bubuit intens, Doamne mai avem 100 de kilometrii, ce poate fi chiar acum la finalul drumului? Eram obosiți, stresați, cu sufletul mic, oprim într-un refugiu: explozie la cauciucul rulotei, aripa distrusă de suflu, în fapt inexistentă, ploaie, frig, lacrimi în ochi, panică totală, nu e ca și cum ai face pană la roata mașinii, îmi trec rapid prin minte gânduri, puteam să ne răsturnăm cu totul, să murim! Cricul se rupe (rulota era prea grea) în pană de idei eram blocați, țară străină, nu cunoșteam pe nimeni, ce facem? Dârdâind de frig, în vacarmul autostrăzii, 25 Decembrie, ziua de Crăciun, cine ne poate ajuta, cine lucrează astăzi? Sunăm la punctul S.O.S. de pe autostradă, dar cine știe germană? Într-o engleză stâlcită, reușim să conversăm cu un neamț, o oră trecută și situația se rezolvase. Pornim din nou la drum, cu bugetul puțin destabilizat (acolo nu e ca la noi, sutele de euro curg destul de ușor).

Ajunși în camping pe întuneric, nu am realizat prea multe, umezeală, frig, ploaie, doream doar să dorm nu mai conta că în rulotă erau doar zece grade, vedeam doar patul în fața ochilor.

O nouă zi, am făcut ochii mari, eram transpirată, pesemne că centrala își făcuse bine treaba în timpul nopții, 22 grade în interior, afară -17 grade, totul alb, ninsese peste noapte, un vis, nu îmi dădeam seama dacă m-am trezit.

Prima zi la schi, 50 kilometrii de pârtie, ce vrei mai mult, asta dacă nu te strâng clăparii, după două ture am renunțat (hmm...cred că nu mai am 20 de ani, iar kilogramele în plus își spun din plin cuvântul, bun, o lăsăm baltă) am petrecut o zi minunată deasupra norilor, cu o priveliște...nu mai văzusem așa minunăție, nu pot transpune în cuvinte sentimentele, chiar și acum când scriu mă trec fiori. L-am îmbiat pe Dorin să schieze dar a spus că fără mine nu are farmec, așa că am savurat împreună acele momente. Eram în vârful lumii.

Ne-am plimbat mult în zilele ce au urmat, altă mentalitate, oameni simplii, corecți, buni și nu în ultimul rând curați, o curățenie cum nu vezi la noi, am rămas impresionată.

În camping era plin, mă uitam în jur, mulți nemți, autorulote moderne de zeci de mii de euro dar o viață simplă și tihnită, nimeni nu dorea să epateze, am legat prietenii, nu prea știau ei engleză dar nici eu germană însă ne-am descurcat bine.

Am hotărât să nu mai schiem, ci doar să vizităm, bună decizie? Kaprunul noaptea era minunat, ca într-un basm, case și cabane de lemn, împodobite cu gust dar simplu, la fel și în Salzburg, simplitate și bun-gust. Am vizitat Târgul de Crăciun, nu e ca la noi, căsuțe aranjate frumos, aripioare de înger agățate peste tot, standuri cu zâne, magazine dedicate integral decorațiunilor de Crăciun. Am intrat în magazin, când am trecut pragul, cu 30 și... de ani s-au derulat înapoi, eram în casa bunicilor, pregăteam bradul, globurile de sticlă pictate manual stăteau bine ambalate, nu aveam voie să pun mâna pe ele, crenguțe de brad pretutindeni, miros ademenitor de Crăciun, magie.

În Grodig, un sat în apropierea Salzburgului, am descoperit fabrica de ciocolată Mozart, am hotărât că nu vom cumpăra nimic, mijlocul nostru e deja suficient de rotund, dar ce să vezi, în multitudinea rafturilor pline de cioco, printre oameni și culori fantastice, nu am rezistat, la ieșire, nu glumesc, aveam patru kilograme de ciocolată în coș...desigur, erau pentru a fi împărțite celor dragi.

La pas prin centrul orașului, pe malul apei, prin parcul Mirabelle, ce-i drept vara e deosebit, pe aleea pietonală Mozart, clădiri din anii 1500, biserici fortificate, palate în vârf de deal, toate te duceau cu gândul la vremuri apuse cu farmecul caleștilor și a oamenilor elegant îmbrăcați.

În următoarea zi, am vizitat împrejurimile, între munți și văi înțepenite în zăpada imaculată domneau mici forme de cai, căsuțe de lemn cu coșuri fumegând și oameni frumoși.

31 Decembrie. Stațiunile sunt legate între ele cu piste pietonale, în stânga și dreapta lor pădure de brad, spații amenajate cu locuri de joacă pentru copii, soarele sus pe cer, razele bine voitoare îți mângâiau fața, brazii erau înconjurați de vis. 15 kilometrii, punct final lacul Zell am See înconjurat de munții albi și o pâclă ușoară, peisajul era de basm. În jurul lacului plutea o atmosferă diafană, muzică în surdină și aroma de ceai din plante alpine, vis împlinit. Pe aleile pietonale vedeai bătrânei cu câini, adulți alergând, domnișoare cocoțate pe cai, era ceva firesc și natural. Revelionul, paznic la o pizzerie apoi în rulotă șa un joc de Rummy, la 12 noaptea vinul spumant sclipea în lumina artificiilor promițând un an mai vesel și mai bun, -20 grade.

O altă zi, un an nou, o alegere bună, SPA, piscine multe, domeniu imens, curățenie desăvârșită, -18 grade, în bazin afară mângâiați de albul zăpezii și de priveliștea minunată din jur. A fost suficient, o zi plină încheiată cu un pahar de vin fiert și vise ademenitoare.

În ultima zi am vizitat castelul din localitate care pe perioada sărbătorilor nu primea vizitatori, dar am fost bucuroși să admirăm priveliștea din împrejurimi zece zile de frumusețe și mireasmă de iarnă, nu prea ne venea să ne lăsăm duși spre meleagurile noastre, așa că am pregătit rulota de plecare cu gândul că vom mai petrece două zile la Viena, toate campingurile sunt închise pe perioada iernii. Am oprit într-o parcare publică, lângă lac, nu ne deranja, deși eram în vacanță, senzația de acasă exista, e minunat ca în fiecare zi când deschizi geamul căsuței să ai o priveliște nouă.

Viena, ce pot povesti? Sunt atât de multe de spus, două zile minunate, am vizitat Schonbrunn-ul cu grădinile lui extravagante și spațiile interioare care te purtau în alte timpuri. Zona Centrală pe timp de noapte era ca un furnicar, perioada reducerilor sosise, lume multă, plase de cumpărături, agitație. Nu doream să facem shopping, nu era în planul inițial, am vizitat câteva magazine ca la muzeu ☺

Ultima vizită, Catedrala Sfântul Ștefan, era slujbă, minunat, se cânta la chitară, am stat pe o băncuță ascultând muzica magică, liniște în suflet și mireasmă de brad.

Ultima seară, ceai cu rom într-un Pub drăguț, slab luminat, cu atmosferă intimă. A doua zi urma să ne întoarcem acasă. Prea scurt dar totuși de o frumusețe ireală.

Intrăm cu sufletul vesel într-un nou proiect foto cu gândul la următoarele călătorii.

LUNG E DRUMUL CLUJULUI...

Impresii din excursia Timișoara - Turda - Cluj-Napoca
24-26 ianuarie 2020

Am ales să merg în această excursie pentru că mi-am dorit foarte mult să vizitez Clujul. În prima zi am vizitat Salina Turda, cu toate că am mai fost, de data asta a fost mai distractiv și mai interesant deoarece am avut un ghid care ne-a povestit lucruri interesante despre salină. Cel mai mult mi-a plăcut în camera ecourilor, mai ales când am ,,testat-o". A doua zi, de care aveam de vizitat muzeul de istorie, unde ni sa povestit de comunism.

Codrina SOFRONIA, clasa a X-a C

În prima zi, după ce ne-am instalat la hotel, am pornit spre centrul Clujului, care, sinceră să fiu, m-a lăsat cu o părere foarte bună. Oameni politicoși, străzi curate, am prins chiar și un foc de artificii. În cea dea doua zi am fost să vizităm Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, urmând ca după să vizităm Muzeul de Artă. La Muzeul de Istorie am rămas profund emoționată și impresionată de ceea ce am văzut acolo, am învățat cu adevărat ce înseamnă data de 21 decembrie 1989 pentru Cluj. Un citat pe care l-am reținut de pe pereții muzeului a fost:,,Iertați-mă că vă reamintesc, dar vă dau cuvântul meu de om că într-o zi, în care soarele va răsări la fel ca astăzi, veți muri"-Călin Nemeș.

Mirjana MILIN, clasa a X-a C

În dimineață zilei de vineri am plecat împreună cu un grup de elevi și profesori spre Cluj. Prima oprire am făcut-o la Salina Turda, unul din locurile mele preferate pe care le-am vizitat. Mi-a plăcut că, după prezentarea istoricului de către ghid, am avut timp liber pentru a explora parcul de distracții al Salinei. Este un loc în care m-aș întoarce. Tot în aceeași zi, după ce ne-am cazat, am vizitat biblioteca din Cluj . Am fost impresionată de diversitatea cărților care se găseau acolo, precum și modul în care se organizau pentru a fi de ajutor studenților care le trec pragul. Seară ne-am bucurat de timpul liber petrecut împreună și am urmărit artificiile cu ocazia zilei de 24 Ianuarie. A două zi, am vizitat muzeul de istorie și muzeul de artă al orașului. La muzeul de istorie, mi-au stârnit curiozitatea și interesul pentru informațiile legate de comunism. La muzeul de artă, m-a impresionat modul în care ghidul a explicat semnificația fiecărui tablou și felul în care acestea au fost pictate. În ultima zi, în drumul spre casă, ne-am oprit pentru a vizită centrul orașului Oradea. Mă bucur că, pe lângă obiectivele turistice vizitate în această excursie, am avut seară timp liber pentru a ne adună cu toții și a petrece timp împreună. A fost o excursie minunată pe care nu o voi putea uită niciodată.

Teodora MUNTEANU, clasa a X-a C

Mi-a plăcut foarte mult Muzeul de Istorie, unde am văzut români sacrificându-și viețile pentru a ne scăpa de comunism. Armata era foarte mare și am observat că erau copii de 18-19 ani care aveau arme. Salina Turda a fost un loc foarte frumos. Am aflat că au o mulțime de tone de sare cu care se poate hrăni toată lumea timp de 60 de ani.

Dan CĂIȚATU, clasa a X-a B

Această excursie a fost foarte reușită deoarece am avut ocazia să vizitez Cluj Napoca, un oraș foarte frumos cu o arhitectură impresionantă. Cel mai mult m-a impresionat Biblioteca Națională datorită multitudinilor de cărți care se aflau acolo. Am trecut și prin sala de lectură unde se adunau studenții ca să învețe. De asemenea, m-a impresionat și Muzeul de Istorie unde am fost așteptați cu o prezentare despre perioada comunistă.

Andreea FLOREA, clasa a X-a B

Primul obiectiv pe care l-am vizitat a fost Salina Turda, cel mai mult mi-a plăcut camera ecourilor deoarece am strigat toți în cor, iar vocile noastre se auzeau o perioada îndelungată de timp. A doua zi am vizitat Muzeul Național de Istorie unde am fost foarte impresionată de cum erau și trăiau oamenii în perioada comunistă.

Teodora BORLOVAN, clasa a X-a B

Excursia aceasta a fost minunată. Primul obiectiv turistic a fost Salina Turda care m-a impresionat prin povestea spusă de ghid, de modul în care a fost construită. Mi-a plăcut Camera Ecourilor în care mi-am vărsat toate emoțiile. La Cluj mi-au plăcut muzeele pe care le-am vizitat, unde am avut activități interactive. Am apreciat la această excursie faptul că am avut ghid peste tot și ni s-au explicat multe lucruri.

Roxana ILONCA, clasa a X-a B

Excursia de la Cluj a fost o experiență unică deoarece a fost prima mea excursie cu colegii mei. Ceea ce m-a impresionat cel mai mult a fost vizita de la Salina Turda, de unde am rămas cu amintiri minunate, nu numai acolo, ci și în minunatul oraș. Am admirat în mod special arhitectura din Cluj dar și centrul orașului. Mi-a plăcut să-mi petrec timpul cu prietenii și să explorez un oraș nou.

Mara PAPUC, clasa a X-a B

Această excursie, la fel că celelalte, mi s-a părut una foarte reușită. Dintre toate obiectivele la care am fost, cel mai mult mi-a plăcut la Salina Turda. M-am bucurat că am putut revizita un loc atât de frumos, bogat în istorie, divertisment și cu influență bună asupra sănătății noastre. Și biblioteca și muzeul de istorie mi s-au părut interesante. Am putut vedea o mare colecție de cărți și modul în care învață studenții, dar ne-am și amintit și am aflat mai multe lucruri despre revoluție și regimul comunist și cum s-a sfârșit. Dar cele mai frumoase momente au fost serile în oraș și la hotel cu colegii.

Răzvan JEBELEAN, clasa a X-a B

Cea mai geniala excursie! Mi-a plăcut foarte mult la muzeul de istorie din Cluj, unde am văzut cum unii romani „mai vrednici” și-au dat viața pentru a scăpa de comunism. Am rămas șocat când am văzut cum armata, care era formată din niște copilași de 18-19 ani , a început să tragă în mulțime. 13 oameni au murit la Cluj. Totodată casele din acea perioadă mi s-au părut foarte clasice, toate arătând aproximativ la fel: pe televizorul Diamant stătea un milieu și un bibelou în formă de pește, un telefon cu rotiță, și un radio, acestea erau gadgeturile din acea vreme. Și muzeul de artă a fost interesant, dar cam plictisitor. La Salina Turda, am aflat multe informații noi. Acolo se află peste 68 de milioane de tone de sare, suficiente pentru hrănirea Pământului pe parcursul a 60 de ani. Cazarea a fost perfectă, am avut căldură și camere suficient de mari pentru a sta grupați. Din punctul meu de vedere, excursia de la Cluj a fost cea mai frumoasă.

Ionuț PRILIPCEANU, clasa a X-a B

Cel mai mult mi-a plăcut muzeul de istorie când ghidul ne-a povestit despre revoluție și sincer, chiar nu mă așteptam să fie chiar atât de interesant. De asemenea, mi-a plăcut că am avut mult timp liber și că am putut vizita Clujul, care este un oraș absolut superb pe care l-aș mai vizita de câte ori aș avea ocazia. Mi-a plăcut foarte mult și biblioteca de la universitate, mi-a plăcut să văd studenții atât de concentrați. Însă nu mi-a plăcut absolut deloc la muzeul de artă, deși ghidul de acolo mi s-a părut cel mai bun, din cauza căldurii foarte mari, nu am putut să acord mare importanță la ceea ce mi se povestea. Mi-a plăcut și la salină, deși am mai fost, mi s-a părut foarte interesant, până și aerul îmi plăcea în mod deosebit. În Oradea, nu am avut așa de mult timp de vizită, dar nu prea m-a fascinat acest oraș, consider că în Timișoara este mai frumos. În concluzie, a fost o excursie reușită și mi-a plăcut tot ce am vizitat, mai puțin muzeul de artă.

Adelina LIPOVAN, clasa a X-a B

Eu cred că această excursie a fost una dintre cele mai reușite. Hotelul, atmosfera și persoanele cu care mi-am petrecut timpul au fost super și mă bucur că am stat toți împreună, chiar dacă nu eram din aceeași clasă. Salina din Turda m-a impresionat destul de mult, a fost frumos prezentată și organizată. Galeriile încăpătoare și pline de istorie mi-au lăsat un sentiment plăcut și nu cred că voi uita acea vizită. Orașul Cluj-Napoca a fost foarte frumos, cu o arhitectură impresionantă și multe clădiri cu valoarea istorică, asemenea Timișoarei.

Adeline CIACA, clasa a X-a B

Excursia de la Cluj a fost pentru mine una dintre cele mai reușite excursii la care am participat. Cel mai mult, m-a impresionat biblioteca din Cluj. Am rămas șocat când am văzut cum se pregătesc studenții pentru sesiune. Cele 5 milioane de volume prezente m-au făcut și m-au impresionat și mai mult. Salina din Turda a fost primul obiectiv turistic pe care l-am vizitat, a fost prima dată când am ajuns aici, și pot să zic că a fost o experiență unică. Parcă era un peisaj desprins din basme. Cele doua muzee pe care le-am vizitat au fost: muzeul de istorie și cel de artă. Cel mai mult mi-a plăcut la cel de istorie, deoarece am aflat mai multe lucruri despre trecutul țării mele. În general, orașul Cluj este un obiectiv turistic foarte special, iar eu mereu mi-am dorit să ajung aici și să vizitez acest oraș minunat. A fost o excursie minunată și de neuitat.

Andrei NICHITA, clasa a X-a B

În opinia mea, aceasta a fost cea mai reușită excursie de până acum, din toate punctele de vedere. În primul rând, locațiile vizitate au fost ideale, în special salina de la Turda, biblioteca și muzeul de istorie. Cazarea a fost și ea un detaliu important pentru a face excursia și mai bună decât era. Avea tot ce îi trebuie, unicul dezavantaj fiind că era destul de departe de centru. De asemenea, toți oamenii care au fost în excursie sunt printre cei mai de treabă și buni care există, cu care te înțelegi ușor și chiar ai ce vorbi și cum să te distrezi cu ei. În concluzie, excursia a fost perfectă.

Vincent LINȚA, clasa a X-a B

Excursia de la Cluj a fost una uimitoarea, am vizitat locuri noi. Cel mai mult m-a impresionat muzeul de istorie deoarece am aflat multe lucruri noi și interesante despre comunism dar și despre oamenii care au avut curajul să se opună regimului comunist. La muzeul de artă, a fost interesant, ghidul a știut cum să explice și cum să facă turul mai interesant. Chiar dacă am mai vizitat-o, Salina Turda a rămas la fel de impresionantă. Cel mai mult mi-a plăcut când m-am dat în roată. Această excursie a fost minunată și abia o aștept pe următoarea.

Claudia STOICA, clasa a X-a B

În excursia de la Cluj, mi-a plăcut foarte mult că am reușit să-mi fac prieteni noi. Ne-am distrat foarte mult și ne-am făcut amintiri pe care nu o să le uit niciodată. Am fost foarte fascinat de Salina Turda, dar cel mai mult mi-a plăcut în timpul liber pe care l-am petrecut în Cluj. După această excursie, am ajuns la concluzia că orașul Cluj este mult mai frumos decât mă așteptam, mai ales că am fost alături de prietenii mei.

Alexandru BÂRCIOG, clasa a X-a B

După părerea mea, excursia de la Cluj a fost una dintre cele mai reușite excursii la care am participat. Cel mai mult mi-a plăcut la Muzeul de Artă deoarece ghidul știa despre ce vorbea și mi-a plăcut cum a descris operele de artă din acel muzeu. Deși a fost destul de lung, turul mi s-a părut interesant iar piesele de artă pot spune chiar spectaculoase. Prezentarea despre comunism, de la Muzeul de Istorie mi s-a părut de asemenea interesantă deoarece am aflat lucruri pe care nu le știam despre acea perioadă prin care multe persoane cunoscute mie au trecut.

Romana FLOROIU, clasa a X-a B

Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei deține un valoros patrimoniu istoric și arheologic. Mi-a plăcut multitudinea de obiecte provenite din descoperiri arheologice, colecții medievale și moderne de ceramică, cositoare, sticlărie, armament, documente și fotografii. Am fost impresionată de tezaurul care prezenta foarte multe piese din aur și argint.

Alexandra RUICAN, clasa a X-a B

În prima zi, am vizitat Salina Turda, unde a fost uimitor. Am intrat printr-un tunel într-o galerie mare. A fost un aer atât de curat. Aici cel mai mult mi-a plăcut în roata mare. În Cluj am vizitat biblioteca Universitară și 2 muzee. Cel mai mult mi-a plăcut Muzeul de Istorie.

Raul SFERA, clasa a X-a B

Prima dată am vizitat Salina Turda. Acolo am avut un ghid foarte bun care ne-a arătat câteva părți din salină. Clujul este un oraș foarte frumos, cu o arhitectură aparte și cu multe muzee. Cel mai mult mi-a plăcut la Muzeul de Istorie unde ne-au fost prezentate informații despre Revoluția din 1989 din Cluj. Eu am fost fascinat când am aflat cum s-a desfășurat revoluția.

Vlad CREȚESCU, clasa a X-a B

Părerea mea personală este că excursia aceasta a fost foarte reușită pe plan social și cultural. O atracție turistică care m-a fascinat puternic este Biblioteca Universitară din Cluj, deoarece am putut remarca nu numai colecțiile uriașe de volume dar și importanța istorică și educațională pe care le-o oferă în special studenților care vin și studiază cu seriozitate. Vizita acestei instituții m-a motivat să vizitez și alte biblioteci și să folosesc resursele acestora.

Daniel DOBRIDOREANU, clasa a X-a D

Dintre obiectivele turistice pe care le-am vizitat, cel mai mult mi-a plăcut la Salina Turda deoarece a fost prima dată când am vizitat-o și am aflat informații noi despre aceasta. Muzeul de Istorie a fost interesant deoarece am aflat lucruri noi despre perioada comunismului. Muzeul de Artă a fost destul de plictisitor din punctul meu de vedere deoarece eu nu sunt interesat de artă.

Tudor CRUȚU, clasa a X-a D

După părerea mea, excursia de la Cluj, cu cele două opriri la Salina Turda și Oradea a fost o excursie foarte reușită. Am avut un program foarte bine stabilit care cuprindea atât vizitarea unor obiective turistice cât și timp liber pentru noi, timp în care am descoperit frumusețile Clujului. Cele două muzee cât și Biblioteca Universitară de la Cluj au fost interesante și cu ajutorul lor am reușit să descoperim lucruri noi atât despre Cluj cât și despre lumea din trecut dar și despre perioada comunistă.

Alexandru PAVEN, clasa a X-a D

Ceea ce m-a impresionat cel mai mult la excursia de la Cluj a fost Biblioteca Lucian Blaga. Mi-a plăcut modul de aranjare a cărților, faptul că erau așezate în depozite, foarte atent. Liftul cu care erau aduse cărțile sau ziarele din anumite locuri, ofereau bibliotecii un aer istoric. Muzeul de Istorie a Transilvaniei mi s-a părut un alt punct turistic interesant. M-a impresionat curajul celor câțiva tineri care s-au adunat să lupte împotriva regimului de conducere, unii dintre ei chiar pierzându-și viața pentru libertatea noastră.

Denisa DANCIU, clasa a X-a D

M-a încântat faptul că am oprit și la Salina Turda. Cu toate că am mai vizitat acel loc, am simțit că am descoperit un loc nou. Despre orașul Cluj pot spune că mi-a plăcut tot, de la mâncare până la arhitectură. Totuși, cel mai mult m-a impresionat Muzeul de Artă, în special picturile care ilustrau natura. Despre Oradea, pot spune doar că mi-a părut rău că nu am avut mai mult timp să vizităm, deoarece Oradea mi se pare un oraș mai frumos decât Clujul și Timișoara.

Andreas TODOR, clasa a X-a D

Întâlnirea orașului Cluj-Napoca a fost fascinată din primele momente. Cel mai mult m-a impresionat Biblioteca Universitară, care ar găzdui în jur de 5 milioane de volume. Aici, studenții învățau captivanți, fapt care mi-a stârnit și mie un apetit pentru lectură.

Andi ILIESCU, clasa a X-a D

Clujul reprezintă un centru istoric, economic și universitar cu o arhitectură impozantă și cu personalități reprezentative. Mi-a plăcut Muzeul de Istorie unde am aflat multe lucruri despre România în perioada comunismului. La Bibliotecă am fost impresionat de modul în care erau aranjate cărțile.

Florin TIMARIU, clasa a X-a D

După părerea mea, această excursie a fost un prilej de îmbogățire a culturii generale deoarece am vizitat multe obiective turistice interesante. Unul dintre aceste obiective este Muzeul de Istorie unde ni s-a povestit despre declanșarea revoluției din 1989, am putut viziona videoclipuri cu ultimul discurs spus de Nicolae Ceaușescu.

Lucian MĂDĂRAS, clasa a X-a D

Fiind un împătimit al istoriei, în această excursie am aflat multe informații noi de la diferiți experți în istorie. Vizita la Salina Turda s-a dovedit a fi o experiență foarte palpitantă, deoarece timp de 20 de minute am fost cu barca pe un lac sărat la 112 metri sub pământ. Muzeul de Artă a fost o vizită foarte culturală, dacă pot să spun așa, deoarece ghidul nostru a fost foarte bine documentat.

Alex CRĂCIUN, clasa a X-a D

Fiind pentru prima dată la Salina Turda, am fost total surprins de frumusețea și măreția interioară a salinei dar și de felul în care minerii extrăgeau sarea în secolul al XVIII-lea. Aventura a început în momentul în care m-am urcat singur în barcă, eu neștiind să vâslesc. A fost o adevărată distracție care a meritat cu siguranță și pe care nu o voi uita niciodată.

Darius LICIU, clasa a X-a D

Am fost impresionat de arhitectura Clujului, clădirile vechi care ascund o istorie de sute de ani. Străzile întortocheate îți dădeau mereu impresia că te pierzi. Mi-a plăcut foarte mult că am vizitat Salina Turda și că am aflat multe lucruri interesante despre istoria ei. Am fost impresionat de faptul că oamenii din trecut au săpat acea salină doar cu dalta și ciocanul.

Denys VICOL, clasa a X-a D

Când am plecat, nu știam la ce să mă aștept, dar am fost plăcut surprins când am ajuns la Salina Turda. Mi-a plăcut foarte mult cum ne-a explicat ghidul toate informațiile despre salină dar și salina în sine m-a impresionat foarte tare. Cel mai mult mi-a plăcut Muzeul de Istorie unde am învățat multe lucruri despre comunism.

Dariu LINȚA, clasa a X-a D

Cel mai mult mi-a plăcut Biblioteca din centru, am rămas uimit de numărul mare de cărți dar și de vechimea acestora dar mai ales de modul în care sunt aranjate. În aceste două zile la Cluj am mai vizitat și două muzee. Unul de Artă unde ne-au fost prezentate tablouri artistice, dar și unul de Istorie unde ni s-a vorbit despre comunism. Desigur că am vizitat și o biserică foarte frumoasă.

Luca MÎRZA, clasa a X-a D

Am vizitat Muzeul de Artă din Cluj care este un muzeu de artă adăpostit într-un important edificiu baroc. Deși am petrecut un timp destul de lung care l-a un moment dat a devenit obositor și plictisitor, mi-a plăcut foarte mult deoarece sunt atrasă de artă. Am vizitat și Muzeul de Istorie care dispune de colecții bogate de antichități.

Bianca-Alexandra HRIȚUC, clasa a IX-a D

Mi-a plăcut foarte mult să revăd un oraș pe care nu l-am revăzut de foarte mult timp. Mi-au plăcut explicațiile ghidului de la Muzeul de Artă, dar și explicațiile ghidului de la Muzeul de Istorie. Biblioteca a fost un adevărat obiectiv turistic. Compania amicilor a fost ceva deosebit, chiar și în ultima zi când am dansat.

Antonia TULEA, clasa a XII-a C

* *
*

DOAR DESPRE FERICIRE...

Ne pare rău că trece timpul? Da. Am vrea să îl oprim? Normal. Putem? Nu. Am vrea ca viața celor dragi să nu se sfârșească niciodată. Simțim prin astfel de trăiri cum sensul vieții este dragostea, când suntem dispuși să renunțăm la orice și să dăm orice pentru viața celui drag, pentru a putea rămâne cu noi. Dacă omul și-ar cunoaște numărul zilelor ar înțelege cu totul altfel sensul vieții. Oamenii se întreabă ce sens are viața dacă tot murim și totul este trecător. Până la urmă, frumusețea vieții constă în faptul că încă mai poți să te bucuri de ceea ce ai. Un om bolnav ar spune că sensul vieții este sănătatea, un om în goana după bani ar spune că sensul vieții este averea. Pentru mine viața înseamnă familie, prieteni, dans și neapărat sănătate, altfel nu te-ai bucura pe deplin de frumusețea vieții.

Mihaela POPESCU, clasa a XII-a A

Viața este un drum continuu, plin de intersecții și piedici. În fiecare zi trebuie să înfrunți o nouă provocare, dar cum poți depăși toate obstacolele cu capul sus? Pentru mine, cel mai mare suport pe care pot să-l primesc este familia mea. Persoanele care îmi sunt cele mai apropiate, membrii familiei și prietenii pe care mă pot baza oricând. Drumul parcurs este important deoarece îți formează caracterul, te ajută să vezi adevărul și, odată ce ajungi la final, îți îndeplinești scopul, fericirea va veni de la sine.

Claudia VINTER, clasa a XII-a A

Pentru mine, sensul vieții nu înseamnă o plăcere de scurtă durată și nici promisiunea unei vieți fără de sfârșit alături de o mulțime de persoane care nu au știut să își trăiască viața, de asemenea nu încerc să realizez lucruri mărețe, fericirea mea constă pur și simplu în trăirea clipei, în amintirile din nopțile albe petrecute alături de prieteni, în momentele petrecute în mașină cu prietenii, cântând melodiile noastre preferate și uneori, chiar vânând mistreți și sunt de părere că prea mulți oameni uită să trăiască momentul în căutarea unei fericiri efemere, care într-un final nu le va oferi sentimentul la care se așteptau din cauza faptului că mereu trăiesc, fie în trecut, fie în viitor, astfel neglijând prezentul. Pentru a încheia doresc să spun doar atât: vieții nu trebuie să îi dăm un sens ci trebuie să-i dăm culoare.

Emanuel Zaharia HÂNDA, clasa a XII-a A

Suntem nevoiți să avem în vedere sensul vieții ca un element prezent în tot ceea ce ne înconjoară, fiind sinonim cu micile bucurii de care, în cele mai multe cazuri, nu ținem seamă. De exemplu, esența vieții în ceea ce mă privește, pe lângă obiectivele profesionale, este sugerată de momentele în care conștientizez că am privilegiul să fiu privit cu entuziasm dar și nerăbdare de câinele meu, când ajung acasă, să vizionez un serial alături de un castron de budincă sau să fac sport cât doresc. Sensul vieții mele se regăsește în aspirația spre o bună carieră profesională, dar mai ales în elementele de care sunt înconjurat și la care țin, stabilitatea mea emoțională oscilând sub acțiunea timpului petrecut în prezența sau absența lucrurilor pe care le iubesc.

Paul DUȚU, clasa a XII-a A

Fericirea este o stare care a frământat mințile multor gânditori. E greu să definești fericirea, niciun alt sentiment nu este la fel de cuprinzător ca acesta. Ea poate, în același timp, să te remonteze, dar și să

te dărâme la propriu. Fericirea nu ține de ,,a avea" ci de ,,a fi", ea nu poate fi achiziționată, doar simțită, fiind o stare de care trebuie să te lași cuprins. Acest sentiment numit fericire diferă de la o ființă la alta, fiind o stare legată de felul de a fi al oricărei persoane. Personal, eu îmi găsesc fericirea în lucrurile care îmi creează plăcere, cum ar fi fotbalul, dansul, muzica și alte activități în care mă regăsesc. Fără aceste lucruri care îmi creează plăcere, viața ar fi una monotonă, plictisitoare, lipsită de sens, așadar putem spune că omul are puterea supremă asupra destinului său.

Andrei DAN, clasa a XII-a A

Nimeni și nimic nu te poate împiedica să fi fericit. Trebuie doar să ne dorim cu adevărat acest lucru și să privim mereu partea plină a paharului. Ne vom confrunta, desigur, cu nenumărate probleme și situații nefavorabile de-a lungul vieții. Napoleon Hill spune: ,,Orice situație nefavorabilă poartă în sine sămânța unui beneficiu echivalent, dacă nu chiar mai mare." Deci, pentru a fi fericiți trebuie să ne îndreptăm atenția către aspectele pozitive. FERICIREA, de fapt, este tot ceea ce ne bucură inima, făcând-o să bată mai repede, este ceea ce ne dorim cu toții. Și totuși, cât costă fericirea? Fericirea costă mult, poate mult prea mult: nu poate fi cumpărată cu bani, cum nici dragostea nu poate fi dobândită cu forța. Pentru mine, adevărata fericire este FAMILIA, care întotdeauna a fost și va rămâne locul de împlinire a celor mai mărețe și profunde aspirații omenești de bucurie. Sunt fericită atunci când privesc cerul. Iubesc apusurile, iubesc răsăritul.

Rossana GHICIU, clasa a XII-a A

Sensul vieții mele este să cunosc cât mai mult și să fiu fericită împlinindu-mi dorințele făcând ceea ce îmi place. Proverbul vechi:,,În fața unei adevărate fericiri bogățiile prețuiesc cât umbra unui fum" m-a inspirat deoarece fericirea nu constă în bogății intelectuale și spirituale. Toate dorințele mă fac fericită deoarece, gândindu-mă la ele, mă bucur mult, sperând că într-o zi le voi îndeplini. Dorințele care îmi aduc zâmbetul pe buze sunt: să călătoresc peste tot în lume fiind chelneriță pe vase de croazieră sau stewardesă la diferite companii aeriene, să mă implic în campanii de caritate, spre bătrânețe vreau să fiu asistentă medicală cu facultate și să-mi vizitez prietenii din Austria și rudele din Grecia dar mai ales să mă cunosc mai bine.

Alina MARCU, clasa a XII-a A

Omul trebuie să fie fericit și împlinit cu el însuși, să trăiască într-o continuă dezvoltare, să devină cea mai bună variantă a lui, însă acest lucru poate fi perceput în moduri diferite. Dacă pentru mine idealul, sensul vieții constă în întemeierea familiei unite, fericite și pline de iubire, pentru o altă persoană idealul poate însemna faimă și bani. Ambele variante îți pot aduce satisfacția maximă, dacă drumul spre acest ideal este bazat pe emoțiile și aprecierea lucrurilor înconjurătoare.

Cosmina GUI, clasa a XII-a A

Fericirea vine din suflet, din interior. Poți fi fericit mulțumindu-te cu puțin și din multe motive. Fericirea o putem găsii în lucruri mărunte care ne fac să zâmbim, să ne bucurăm. Acesta poate fi un motiv de a zâmbi, de a fi optimist, bucuros, vesel un motiv în plus să realizezi că viața este frumoasă. Fericirea nu presupune să ai succes în toate, este o stare interioară de care putem să ne bucurăm în fiecare zi dacă știm să o prețuim. Fericirea poate fi un cuvânt, o privire, un zâmbet. Fericirea constă în perceperea simplității vieții, împărtășirea experienței noastre cu cei dragi. Trebuie să fim optimiști în ciuda greutăților și obstacolelor. Fericirea nu constă doar în lucruri materiale, un răsărit de soare, un curcubeu, mirosul proaspăt al muntelui și venirea iernii sau a verii îți pot aduce fericirea. Fericirea e absolutul spre care tindem toți și mereu este ceva mult mai sus, mult mai greu de atins. Ea nu presupune să avem succes în toate și este o stare interioară de care putem să ne bucurăm în fiecare zi dacă știm cum să o prețuim.

Raul BAROS, clasa a XII-a B

Pe mine mă face fericită să văd persoanele de lângă mine fericite, și anume prietenii și familia. Îmi doresc să îmi îndeplinesc visurile și să văd că toată munca și suferința mea din toți acești ani nu a fost în zadar. Atunci voi fi împlinită implicit fericită cu adevărat.

Alexandra CIURCIUN, clasa a XII-a B

Eu consider că viața este mult prea complexă pentru a avea un singur sens. Viața fiecărui om este diferită și, de aceea, fiecare persoană o înțelege în alt mod. Totalitatea întâmplărilor și a sentimentelor semnificative din viața unui individ îl influențează și îl face să aibă diferite concepții despre viață. Locul în care ne naștem, mediul în care trăim și clasa socială ne influențează.

Darius Andrei BUCIUMAN, clasa a XII-a B

Pentru mine fiecare mică realizare, fiecare serie de grile rezolvate corect, fiecare test trecut cu bine îmi aduc mulțumire în speranța că îmi voi atinge scopurile imediate din această vară de foc. Voi fi fericită atunci când voi termina liceul și voi ajunge la facultatea la care îmi doresc pentru a ajuta oameni și a îi face să trăiască cât mai mult fericiți.

Carina-Raluca TUFIȘ, clasa a XII-a B

Sunt convinsă că în orice persoană există dorința și necesitatea de a fi fericit, de a se simți bine cu sine însuși și cu cei apropiați. Pe mine mă fac fericită multe lucruri: sunt fericită când reușesc să duc la bun sfârșit ceea ce mi-am propus, când văd că pot face și pe altcineva să zâmbească, când sunt iubită și când iubesc, când petrec timp alături de familia mea și cu cățelușul meu, când primesc sau când dau cuiva un cadou, chiar și atunci când ascult muzica preferată. Poate că fericirea nu este ușor de atins, dar dacă reușești să lupți și să crezi în tine, cu siguranță vei reuși să fii fericit. De multe ori am crezut că nu mai pot face încă un pas înainte, dar am ajuns să fac parte dintre cei care cred că totul este posibil și am ajuns să fiu fericită.

Milana CIOTEA, clasa a XII-a B

Baza fericirii mele o reprezintă stările sufletești. Felul în care mă simt în interior se reflectă și în exteriorul meu. Echilibrul psihic creează anumite stări sufletești și emoții care, involuntar, ne conduc spre fericire sau dezamăgire. Împlinirea sufletească, iubirea, gândirea pozitivă și calmul interior reprezintă pentru mine fericirea, ceea ce conduce spre sensul vieții mele. Felul în care gândesc îmi influențează sentimentele și stările interioare. În general, majoritatea activităților pe care le desfășor contribuie la fericirea mea. Îmi place când mă plimb și când mă relaxez în parc iar cititul mă liniștește, atunci când am o stare melancolică. Senzația de liniște interioară și de pace sufletească participă la fericirea mea.

Soraya GĂINĂ, clasa a XII-a B

Cred că în viața aceasta este mult mai important să faci ceva pentru cei din jurul tău, un bine, iar aceasta să fie lucrul pentru care trăiești. Astfel, oamenii te vor ține minte și vei căpăta o însemnătate pe acest pământ. Cel puțin pentru mine asta ar însemna sensul vieții. Deși fac lucruri mici cum ar fi să îmi ajut un prieten/prietenă fără să-mi ceară, sau să trimit un mesaj de apreciere unei persoane dragi și multe altele, toate acestea au valoare, poate nu neapărat pentru mine, dar pentru acei oameni, iar singura mea fericire sau bucurie pe care o am este de a vedea alte persoane fericite.

Alicia CIUTUROIANU, clasa a XII-a B

DESPRE ORGANIZAREA TIMPULUI

Prof. Psiholog ADINA MARIA GUGONATU

Timpul este o resursă importantă și de organizarea lui depinde succesul sau insuccesul activităților noastre. Utilizarea eficientă a timpului se învață și se exersează. De aceea putem spune că modalitatea de gestionare a timpului devine o abilitate fără de care oamenii nu pot funcționa eficient și de altfel nu pot obține performanța dorită.

Este imperios necesar să învățăm să gestionăm într-o manieră eficientă timpul, sa programăm activități, să dispunem de capacitatea motivațională și de cea volitivă pentru realizarea acestora și ca atare pentru obținerea de rezultate școlare și profesionale bune și foarte bune. Timpul este important pentru fiecare dintre noi și de aceea la sfârșitul fiecărei zile facem un bilanț mental al propriilor noastre reușite concretizate prin activități casnice, școlare și profesionale .Starea de mulțumire sau nemulțumire este dependentă de rezultatele obținute. De aceea este important un bun management al timpului. Iată câteva sugestii care să ne ajute în organizarea timpului:

- fă o listă cu ce ai de făcut în ziua următoare;
- stabilește-ți prioritățile, adică care sunt cele mai importante activități (A, B, C);
- planifică ordinea în care vei desfăşura activităţile (începe cu “A”-urile);
- lasă loc de pauze în agenda ta; la sfârșitul zilei revizuiește planificarea și ce anume ai realizat din lista de priorități;
- recunoaște atunci când intervin “hoții de timp” și ia măsuri. În viața fiecăruia există activități consumatoare de timp. De cele mai multe ori aceste activități sunt plăcute și utile pentru o dezvoltare armonioasă, dar, desfășurate în exces, ne lasă puțin timp la dispoziție pentru alte activități importante, dar mai puțin plăcute. Din acest motiv aceste activități sunt un fel de “hoți de timp”.

Cine sunt hoții care îți pot fura timpul?

- amânarea sarcinilor grele sau neplăcute și indecizia - întreruperile - lipsa organizării personale și a unei agende;
- lipsa priorităților;
- mesaje și notificări pe grupurile de socializare - realizarea de selfie-uri - apeluri telefonice necontrolate - emisiuni interesante la TV;
- oboseala.

Cum te poți apăra de hoții de timp? - respectă programul pe care ți l-ai făcut; notează pe o agendă sau în telefon ceea ce îți propui să faci și timpul alocat fiecărei activități; lucrează în spațiul tău pentru învățare; comunică-le celorlalți membri ai familiei programul tău; cere ajutor atunci când nu te descurci; redu la minim durata convorbirilor telefonice, a folosirii telefonului și internetului atunci când îți faci activitățile școlare.

Procedând astfel vei constata că șansele de reușită în realizarea activităților tale școlare vor crește, tu vei fi mulțumit de propria persoană, vei prinde curaj și ca atare vei continua să ai o bună gestionare a timpului care te va ajuta să îți atingi cu succes obiectivele propuse. A face lucruri înseamnă a te implica, a nu lăsa timpul sa treacă la voia întâmplării și a fi satisfăcut de realizările tale. Un management defectuos al timpului nu face altceva decât să devină o barieră în calea realizării activităților tale, să te determine să ai o atitudine negativă față de sarcinile școlare și chiar să devină o piedică în dezvoltarea abilităților tale profesionale.

Ca atare, îndrăznește să ai un program eficient al activității zilnice, găsește în tine resurse cognitive, motivaționale și volitive care să contribuie la starea de bine.

PANDEMIA ȘI/SAU RESTAURAREA OMULUI

Prof. IOANA COSMINA BOLBA

„Ce folos că te-ai învârtit în această viaţă dacă nici măcar nu ai înţeles cine eşti şi ce vrei?”

Savatie Baştovoi

Poate acum înțelegem cine suntem și ce vrem. Cumva sunt cu sufletul strâns. E clar că suntem în fața unei noi sensibilități formative , o nouă provocare de educare a inimilor noastre , a minții și a sufletului. Omenirea s-a închis în case, ca să nu facă gripă. E dovada faptului că istoria nu e scrisă de noi, cu mintea noastră inventatoare de tehnologii, ci de psihicul nostru, care lucrează prin sugestie și contagiune.

Iar psihicul, mai bătrânește spus, sufletul, e taman elementul pe care toate religiile, cu variantele lor strict narative, îl socotesc nemuritor. Ironia situației e revelatoare. Să sperăm că nu va fi complet tragică. Suntem mai curând adaptabili la tragicomic. Ni se dă cumva o pauză, și de ce nu, o lecție. Pauză să medităm la ce suntem (ce am devenit… consumiști fără număr!), unde ne situăm în raport cu Creatorul și creația Sa, și o mare lecție: RESTAURAREA. Restaurarea cu Dumnezeu, cu noi înșine, cu natura, cu cei din jur. În goana după ultima tehnologie apărută, după trenduri, modă și cultura ” cool”, am lăsat deoparte tocmai sufletul, și pe Cel care l-a creat. Și într-o clipă...

Pământul s-a oprit în loc!

”Dincolo de panică și frică, de nebunia cumpărăturilor făcute fără rost, de glumele uneori nesărate (ce vin tot dintr-o teamă ascunsă), s-a făcut liniște!

Liniștea de care umanitatea nu a mai avut parte de mulți ani.

Poate prea mulți ca să fie spre binele nostru.

Este afară o liniște teribilă în toată lumea. Oamenii s-au oprit în loc, după nebunia care s-a numit impropriu viață. Abia acum ar trebui să înțelegem că ceea ce am trăit până a început pandemia, nu era viața noastră. Fiecare dintre noi alergam după ceva, după cineva, și mai ales după putere și bani. Că banii conferă putere sau puterea conferă bani, nici nu mai are importanță. Important e că în nebunia asta continuă, omenirea călca peste orice și peste oricine.

Omenirea și-a vândut sufletul, a uitat să iubească, să zâmbească, să dea dovadă de empatie, toleranță, înțelegere și mai ales iertare.

Doar că a venit o secundă în timpul nostru, în care suntem nevoiți să ne izolam. Izolarea nu este neapărat un lucru rău. Vom avea vreme să ne împrietenim din nou cu noi, cu oameni la care ținem, cu familiile noastre, cu sufletele noastre.

DUMNEZEU, divinitatea, universul sau cum vreți voi să-i spunem, nu face nimic la întâmplare. Din toată nebunia asta vor apărea și lucruri bune. Poate mărețe!

Moare o lume pentru ca alta să se nască!

Suntem obligați să o facem! Dacă nu vom avea tăria să renaștem, vom fi obligați într-un fel sau altul!

Importantă este întrebarea, nu răspunsul!

De ce se întâmplă acest lucru pentru noi toți?

Dacă ne uităm afară, ghioceii, iarba, copacii, păsările, animăluțele își văd de viața lor, neatinse. Pentru întregul pământ viața merge mai departe după rânduiala Domnului. Doar pentru oameni totul s-a năruit!

La întrebarea «De ce?» vom avea răspunsul când totul se va termina. Putem doar să sperăm că se va termina cu bine! Când noi oamenii ne credem dumnezei, DUMNEZEU alege un virus, ceva care nu se vede, să ne arate nouă tuturor măsura!

Să înțelegem că vine o vreme pentru toate!"

(Înaltpreasfințitul Iosif, mitropolitul Europei Occidentale și Meridionale)

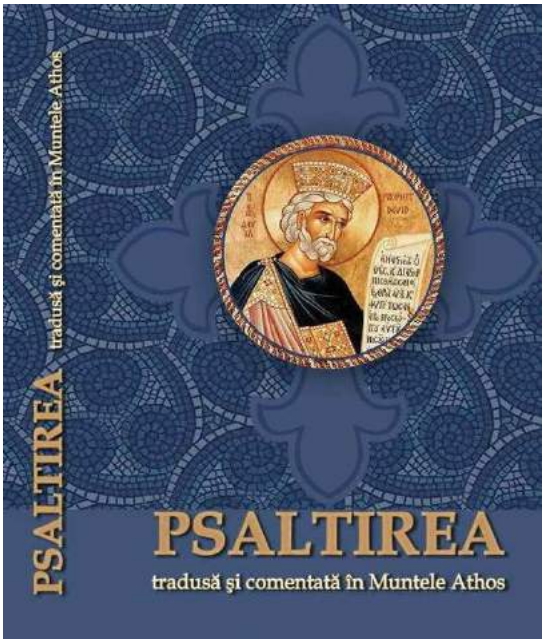

Am învățat în timp să iau partea bună chiar și în cele mai grele sau urâte situații. Ei, carantina asta impusă de pandemie, ne ține în casă. *Despărțiți, dar împreună!*

Și uite cum, avem timp să ne redescoperim, să fim mai mult cu cei dragi, în confortul nostru de acasă. Dincolo de alte activități casnice inerente, e timp de... lectură, e timp de rugăciune. Pentru ultima vă recomand citirea Psaltirii, ca exercițiu de reflecție spirituală.

"Neîndoios, este extrem de interesant să-ți cercetezi sufletul în timpul lecturii psalmilor. Cuvintele lor armonice, tânguioase creează o vibrație aparte, rezonezi subtil cu un melos de obârșie divină. Parcă și tu devii un instrument de suflat în miniatură, îți vine să le rostești cu glas tare doar pentru bucuria de a le auzi răsunând în ecoul încăperii goale. Deși triste, ele respiră bucurie, bucuria de a-L fi cunoscut pe Dumnezeu în inimă, înainte de întruparea-I. "Fericita întristare" există, aveau dreptate asceții din pustia Egiptului. Iat-o acum la lucru, citind Psalmi și stând în chilia inimii, fiecare. Nimic nu e pierdut, dimpotrivă. De-acum începem să câștigăm!" (Răzvan Bucuroiu)

A doua recomandare e o carte ce îți atrage atenția prin realitatea unor file de istorie și religie, un soi de marcă europeană cu personaje pitorești.

Ajunge să citești o frescă istorico-religioasă și politico-militară a Europei veacului XVI ca să vezi ce uriaș progres s-a făcut prin apariția Uniunii Europene (chit că ea a devenit rațional imperativă abia mai târziu, după cele două războaie mondiale, privite și ca război civil european). Pe continentul disputat între Francisc I-ul și Ferdinand de Habsburg - toți actorii (Papalitatea, ducatele, regatele, republicile maritime, începând cu Venezia și, firește, Înalta Poartă otomană) erau în haos: alianțe fragile, trădări continue, asasinate politice, mituiri și minciuni, plus discordia dintre catolici și calvini etc. Croatul Martinuzzi, devenit stăpânul de facto al Transilvaniei, s-a comportat neașteptat de inteligent și de corect, în limitele acestui context aproape dantesc...

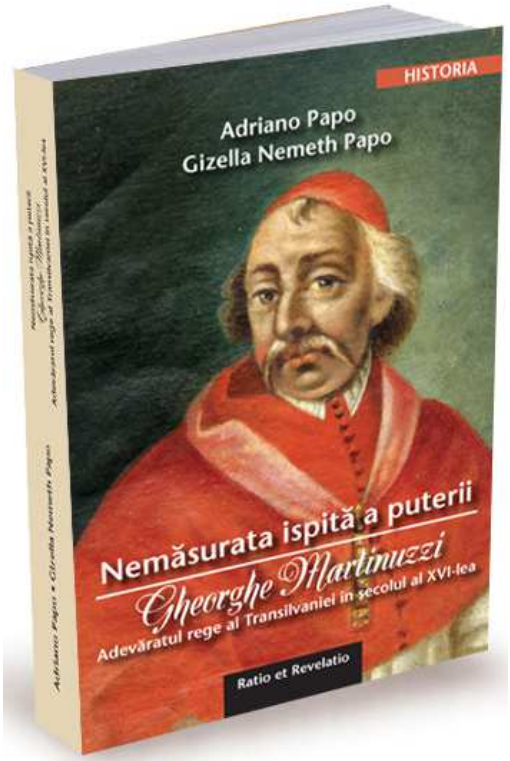

Lectură plăcută!

Bunul Dumnezeu să vă dăruiască sănătate trupească și sufletească! Și nu uitați: *despărțiți, dar împreună!*

DEBUT POETIC

KARLA ANISIA, clasa a XI-a A

PREFER

Lumina zilei mă trezește la realitate,
Prefer lumina lunii-n miez de noapte,
Prefer o stea pe ceru-ntunecat,
Decât un soare pe ceru-nseninat.

Prefer și ploaia care să îmi spele
Nu doar fața pe timp de furtună,
Precum și toate gândurile mele
Care pe zi ce trece se adună.

ZÂMBET TRIST

Trăia o tristețe fără margini,
Dar nimeni n-observa vreodată,
Căci nu interesa pe nimeni,
Zâmbea și plângea de-odată.

Dar zâmbetu-i era amar
Și ochii triști, fără de viață,
Își ascundea tristețea iar,
Nemaiavând altă speranță.

ARIPILE

Aș vrea să-mi iei aripile, căci dor,
De-atâta ură nu mai zboară,
Ci doar se zbat ușor, ușor.
Și de-aș putea să le repar,
Aș vrea să zbor, dar nu spre cer,
Să zbor spre lumea-n care sper
Că nimic nu doare, nimic nu-i greu,
Ci e o liniște pe care
O caut cu disperare eu.

* * *

GEANINA MOLDOVAN, clasa a XI-a A

TIMPUL

Timpul zboară ca o pană,
Încuiată într-o vană.
Liniştit ca şi un melc,
Mai numit şi Cotobelc.

Aş vrea să îl opresc în loc,
Până nu - vom face poc!
Orişicât eu mi-aş dori
Timpul, nu îl pot opri...

Căutând un vis de lacrimi,
Timpul are multe patimi,
Patimi multe şi ascunse
Ciripite de vrăbiuţe…

O secunda s-a şi dus
Pana lină s-a şi pus
Pe pământul timpuriu
Iubind timpul veştejiu.

PĂDUREA GLASURILOR

Bulgărele auriu
Răsărit în zori de zi,
În pădure el trimite
Razele-i trandafirii.

Iar o boare caldă-atinge
Ramurile pomilor,
Frunzuliţele lor verzi
Sunt ca ale viilor.

Păsărelele gingaşe
Ciripesc printre copaci,
Albinuţele voioase
Zboară-ntr-una printre maci.

Însă bulgărul de aur,
Dintr-odată el dispare,
Iar pe cerul înstelat
Luna argintie-apare.

BOALA - O INCURSIUNE ISTORICĂ ȘI CULTURALĂ (DE LA PREISTORIE LA RENAȘTERE)

RALUCA-ALEXANDRA MANDAE
anul I - Universitatea de Medicină și Farmacie ,,Victor Babeș" Timișoara

Conform codului bunelor maniere, un gentleman nu vorbește niciodată despre boli. Sfidând normele riguroase ale educației, eseul de față își propune să abordeze fără pretenții exhaustive boala într-un context istoric și social.

De-a lungul existenței lor, oamenii, au fost preocupați în permanență de starea corpului lor. Corpul nostru reprezintă poate o singură carapace pentru spiritul, sufletul nostru, cuvinte ce atestă poate cu naivitate (sau nu) ascendența divină a speciei noastre. Afectat însă de trecerea timpului, dar și de mediul înconjurător, corpul se află în procesul de îmbătrânire încă din primele clipe de când ne-am născut, iar stabilitatea și vitalitatea lui sunt puse în pericol în continuu și de boli.

Pentru a înțelege importanța, evoluția și efectele acestei anomalii, ar fi bine să analizăm sensul bolii în forma ei primară. Conform DEX, boala este descrisă ca o "Modificare organică (sau funcțională) a echilibrului organismului". Spre deosebire de dizabilitate, care este o modificare organică definitivă și în cele mai multe cazuri ireversibilă, boala se poate plasa într-un context temporal. Astfel, ea poate fi tratată în curs de câteva zile, săptămâni sau ani, în funcție de gravitatea ei.

Înainte de primii pași în domeniul medicinei, înaintașii noștri nu cunoșteau foarte multe despre cauzele bolilor asupra corpului lor. Oasele, dar și excrementele fosilizate descoperite de către arheologi ne pot spune mai multe despre bolile din preistorie. O boală predominantă în urmă cu un milion de ani în Africa a fost boala somnului cauzată de musca țețe (Sean Martin, 2015: 21). Surprinzător, Yuval Noah Harari descrie în cartea sa „Homo Sapiens Scurtă istorie a omenirii", faptul că vânătorii-culegători arhaici sufereau mai puțin din cauza bolilor decât urmașii lor din viitoarele societăți agrare. Majoritatea bolilor infecțioase(variola ,rujeola, tuberculoza, antrax) proveneau de la animale domestice, iar așezările permanente dense și neigienice a societăților agrare reprezentau adevărate focare de boli. Vânătorii-culegători erau mai puțin expuși, pentru că rătăceau în cete mici pe spații mari unde epidemiile nu puteau fi întreținute, iar stilul lor de alimentație sănătos le fortifica imunitatea. Meniul lor foarte diversificat cuprindea: alune, nuci (bogate în minerale), fructe și legume (bogate în vitamine) și carne de vânat (bogată în proteine). Singurele boli la care erau predispuși vânătorii- culegători erau artrita și reumatismul, ce evoluau în timp datorită stilului de viață nomad.

Referindu-ne la civilizația sumero-babilinoneană, trebuie amintită considerația înaltă de care se bucurau medicii din timpul lor. Bolile erau catalogate și descrise, iar numărul de medicamente menționat într-un text de tip îndreptar terapeutic ajunge la aproape 150. La sfârșitul mileniului al III-lea î.Hr., s-a constituit prima corporație de vindecători (numiți și asu). Ei se ocupau cu tratarea celor mai frecvente maladii din Mesopotamia: litiaza vezicală, trahoma și alte boli de ochi cauzate de avitaminoza

A, scorbut și o formă particulară de beri-beri. Exista însă și o credință primitivă că boala nu este altceva decât o cauză a dezechilibrului interior, iar înțelegerea întregii vieți interioare a pacientului de către medic era un prim pas în tratarea acesteia. (Drimba, 1984 : 83) Egiptenii atribuiau cauzele bolii unor demoni care trebuiau alungați cu ajutorul unor formule magice. Era important să fie respectate și indicațiile din rețele medicale. Rănile și fracturile erau tratate în mod inovator prin atele (egiptenii au fost primii care au folosit atelele), și erau de altfel singurele neatribuite unor fenomene mistice. (Drimba, 1984:137)

Cultura ebraică avea cunoștințe și practici medicale alterate de superstiții și mituri exagerate. Astfel, boala este o încercare, suferință cauzată de o răscumpărare a păcatelor, iar doar prin iertarea divină omul se poate însănătoși. Bolile puteau fi cauzate și de nerespectarea unei alimentații adecvate și corecte, fapt ce ducea la aplicarea unor reguli riguroase de nutriție și igienă. Camerele erau aerisite și dezinfectate prin fumigație, iar medicii-sacerdoți(aveau și un statut religios) puteau recurge și la farmece sau exorcisme dacă vedeau că starea pacientului nu se îmbunătățește. În ultimă instanță, cauzele bolilor se datorau voinței lui Yahve, iar vindecarea depindea doar de puterea și hotărârea lui. Rugăciunile și ritualurile religioase intense se credea că pot îmbunătății suferința muribundului. (Drimba, 1984:192)

Studiind și analizând fiecare civilizație în parte, se observă corelarea bolilor cu forțele mistice și supranaturale. Chiar dacă medicii aveau o vagă cunoștință asupra fenomenului de manifestare a unei maladii, substratul științific ce a dus la evoluția medicinei ca știință de sine stătătoare și complexă încă lipsea. Primele schimbări de mentalitate încep să aibă loc într-unul dintre cele mai vechi lăcașuri culturale, Grecia Antică.

Medicina și filosofia greacă vor avea timp de două mii de ani un rol important în percepția omului asupra bolii. Modelul umoral, descris de Hipocrate (secolul al V-lea î.Hr.) propunea repartizarea principalelor fluide ale corpului în 4 mari categorii: sânge, bilă, flegmă și melancolie (sau bila neagră). (Corbin, 2005:408). Interacțiunile dintre cele patru lichide reflectau sănătatea sau boala organismului. Boala era un dezechilibru provocat de o umoare aflată în exces sau în lipsă, dar și de aerul, apa sau vântul din mediul înconjurător care vătămau consistența umorilor. Medicul trebuie să pună diagnosticul în funcție de starea fizică și aspectul exterior al corpului: febra era diagnosticată în funcție de roșeața pielii bolnavului, fapt ce credea că reprezintă o creștere a cantității de sânge din organism. Cu toate că aceste teorii nu aveau o bază științifică bine determinată, medicii țineau cont de starea aparentă a pacientului în prescrierea unei diete alimentare benefice de altfel imunizării - lipsa sângelui era îndreptată de un regim bogat în carne roșie. Când fluidele corporale funcționau, fiecare dintre acestea îndeplinea și un rol fiziologic: digestie, nutriție, vitalitate și evacuare a resturilor.

Mereu în umbra civilizație elene, Roma Antică a fost un creuzet al bolilor atipic al perioadei Antichității. Având o populație de peste un milion de locuitori, orașul a fost un loc fertil pentru virusuri și bacterii. Bolile erau favorizate de o combinație dintre suprapopulare, structuri arhitecturale (apeducte, “insule” - clădiri cu 6 etaje) și factori de mediu. (Sean Martin, 2015:53). Malaria a constituit o boala predominantă a orașului, fiind menționată și în scrierile lui Horațiu. Apeductele romane abundau în apa contaminată cu virusul *Plasomodium falciparum*. Teoria miasmei sau a aerului rău, enunțată prima dată de Hipocrate, a fost folosită și de Galenus ca o cauză a epidemiei malariei. Galenus a fost unul dintre cei mai importanți medici ai timpului său, iar cunoștințele sale de medicină au stat la baza medicinei moderne. Aerul infectat provenea din respirația bolnavului și contamina mediul înconjurător, fapt ce răspândea într-un ritm alarmant boala. Cunoștințele rudimentare de medicină erau puse în umbră în fața infrastructurii dezastruoase a Romei. Băile publice, locul ideal pentru efectuarea unei igiene riguroase a corpului, au devenit în timp focare ale bolilor, mai ales prin contactul corpului cu o apă murdară, uneori contaminată de urina infecțioasă a altor pacienți.

Evul Mediu înseamnă o nouă etapă din această incursiune sumară a bolilor în plan istoric și cultural. Variola, adusă din China încă din secolul VI, decima periodic populația Europei (însuși Hugo Capet a fost victimă a ei), iar malaria făcea victime chiar și printre cruciați cunoscuți precum Richard Inimă-de-Leu și Filip August. Virusul gripal, așa numita „influenza di freddo”, sau „influență”, era atribuită influenței frigului și făcuse nenumărate victime în Italia secolului al XIV-lea. O maladie redutabilă rămâne și blenoragia, dar și boala „Sf. Hubert” (rabia). O boală teribilă prin răspândirea ei

devine lepra, care era adesea confundată cu alte afecțiuni dermatologice. Teama de izolare în leprozerii îi făcea pe bolnavi să își ascundă simptomele, iar singurul tratament curativ era strania rețetă lăsată moștenire de grecii antici, o băutură realizată din fierberea unor șerpi. După apariția intoleranței creștine manifestată prin Inchiziție, devine interzisă folosirea acestui leac numit satanic prin simpla identificare a șarpelui cu Diavolul. În secolele X-XIII, pelagra sau „focul Sf. Anton" a făcut ravagii în Franța, Germania, Spania și Sicilia (se va trata abia în secolul XX). (Drimba: 1990:250)

Bolile enumerate nu se compară însă cu boala consacrată Evului Mediu, și anume ciuma. Ea apare pentru prima oară în Occident în octombrie 1347, în urma întoarcerii unor galere genoveze din Crimeea în portul Messinei. Până în primăvara anului următor, într-un ritm accelerat, ucidea o mare parte din populația Italiei, iar formelor pneumonice li s-au adăugat și cele bubonice și hemoragice. Se răspândește rapid în restul Europei, iar un cronicar al timpului scrie că „a treia parte a lumii a pierit" (Drimba: 1990:251). Acțiunea romanului "Decameronul" de Giovanni Boccaccio se petrece în perioada amintită și reflectă mentalitatea populației față de această boală cruntă, dorința de a se izola pe perioade lungi de timp până la dispariția ei. Într-adevăr, conform unor date recente, ciuma a răpus mai mult de 46 de milioane de oameni, dintre care 26 doar din Occident. Efectele sociale și economice ale ciumei negre se resimt prin lipsa mâinii de lucru, a parcelelor agricole lăsate în paragină, dar și a apariția unei forme primordiale de rasism. Astfel , evreii erau acuzați că otrăviseră râurile și fântânile, iar ciuma era cauzată de aceștia. Molima ciumei a declanșat în schimb o activitate intensă medicală, în doar câțiva ani scriindu-se peste 20 de tratate despre ea. Medicii ajung să recunoască cu precizie simptomele pestei, iar tratamentele deveneau din ce în ce mai eficace: antidoturi pe bază de mătrăgună sau șofran, băile calde, izolarea pacientului de locuri umede, luarea sângelui (flebotomia).Ciuma va fi eradicată în secolul al XVI-lea.

Un alt aspect ce trebuie amintit, este că odată cu înființarea spitalelor în Evul Mediu, începe o clasificare a pacienților și a tratamentelor potrivit stării lor sociale. Bolnavul trebuia să aibă un anumit statul social și economic pentru a putea fi îngrijit corespunzător, iar înainte de „internarea" sa, se efectua și un tratament spiritual constituit din spovedanie și post. (Drimba, 1990:254)

Asocierea dintre boală și superstiție, misticism , este enunțată și în perioada Renașterii în diferite scrieri ale unor autori de prestigiu (Drimba, 1995:443). Este preluată din Evul Mediu credința că maladia poate fi tratată prin intervenția unui sfânt „specialist". De-a dreptul uluitor este că facultatea de medicină din Paris accepta castrarea ca metodă preventivă a leprei și varicelor. Părintele medicinei renascentiste rămâne Ambroise Pare, care demitizează la curtea regelui o superstiție legată de valoarea protectoare a pietrelor semiprețioare împotriva bolilor. Chemat într-una din zilele anului 1570, Ambroise cere o dovadă: să i se administreze otravă unui condamnat la moarte, piatra să fie lăsată să acționeze și să se constate efectele. Experimentul dă greș în urma morții unui biet bucătar al curții(ulterior condamnat la moarte în urma unui furt de talere de argint) care este supus să înghită otrava și care va muri în chinuri din cauza ineficacității pietrei. (Corbin, 2005:418)

Alte practici ciudate de tratare a bolilor le constituia folosirea sângelui, a urinei sau fecalelor animalelor pe post de medicamente. Superstiția „regilor vindecători", taumaturgi, a cunoscut o răspândire extraordinară în Franța și Anglia, prin care se credea că monarhii pot înlătura boala, prin simpla atingere a pacientului. Formula rostită în acest tratament era „Regele te atinge, Dumnezeu de vindecă" (Drimba, 1995:444). Tot în perioada Renașterii apar și medicii care puneau diagnosticul doar din analiza urinei, de unde și numele popular de „profeți ai pipiului". (Corbin, 2005:408)

Această succintă incursiune în perioada cuprinsă între Preistorie și Renaștere și-a dorit să prezinte impactul cultural al bolii asupra mentalului colectiv, modificările percepțiilor care s-au produs asupra bolilor, precum și pseudotratamentele folosite cu scop terapeutic. Aceste încercări nereușite au făcut ca lumea medicală să caute în permanență soluții, și astfel, în secolul al XIX-lea se pun bazele medicinei moderne, o serie de boli găsindu-și medicamentația adecvată. Abia în secolul XX urmează să fie realizate marile descoperiri din medicină, iar în secolul XXI , să asistăm la explozia informației medicale care a pus bazele medicinei postmoderne. Atenția pregnantă asupra sănătății în zilele noastre, manifestată prin profilaxie, consultanță nutriționistă, alimentație bio, fitness, reprezintă un interes major al societății contemporane.